

בא א מיי פ"ב מהלכת
חובל ומזיק הלכה ג
סמג ע"פ ע"ש טו"ש"ע ח"מ
סי' תכ סעיף טו:
בב ב מיי ע"ש טו"ש"ע ע"ש
סעיף י'
בב ג מיי ע"ש טו"ש"ע ע"ש
סעיף יא:
בב ד מיי פ"ג ע"ש הלכה
ט טו"ש"ע ע"ש סעיף
לא:
ל ה ר ז מיי פ"ב ע"ש
הלכה יא יג טו"ש"ע ע"ש
סעיף פ'
לא ה מיי ע"ש הלכה יג
טו"ש"ע ע"ש סעיף ה':
לב ט מיי ע"ש הלכה יג
טו"ש"ע ע"ש סעיף טו
גב"ה:
לג י ב מיי ע"ש טו"ש"ע
ע"ש סעיף יו:
לד ל מיי ע"ש פ"ד הלכה
ז סמג ע"ש טו"ש"ע
ח"מ סי' תכ סעיף א':
לה מ מיי ע"ש הלכה ט
טו"ש"ע ע"ש סעיף ב':

הגהות הב"ה

(א) רש"י ד"ה מדת הדין
וכי ולכשימכר נמי אינו
רואי: (ב) ד"ה קטע וכו'
רואי לשומר קישואין:

גליון הש"ס

נב"א א"ב ליבא קמא או
רפא רפא. וכן לעיל דף סה
ע"א וש"י:

רואין אותו באי"ו שומר קישואין. שכבר נתן לו דמי ידו או דמי רגלו שומר קישואין לא קאי ארגל דברגלו קאמר בגמרא שבת כשומר הפתח אכל קישואין אין יכול לשמור א"כ בגמ' איירי בשיצב שני רגליו דומיא דסימא את עינו דאיירי בסימא שמי עיניו דאי עינו אחת עדיין הוא רואי לכל זה שהיה רואי בתחילה ובתוספתא (פ"ט) נמי קמני רואין אותו כאילו הוא מיגר שומר קישואין משמע דחייגר יכול לשמור ונראה דאם היה מלמד תינוקות לא נאמר כאילו הוא שומר קישואין ובשיצב רגלו אם היה עושה נאמר כאילו הוא שומר הפתח דאם כן לקמה מדת הדין אלא הכא בסימא בני אדם שאין צעלי אומנות: **דבי מתתח הא גברא.** כשיצא בתחילה כשהיה צריא: **חרשו** נותן לו דמי בורו. ע"כ לא מיירי בזהו שקטע את ידו ושיצב את רגלו וסימא עינו אלא אפילו בזהו שלם דומיא דסימא עינו דלא איירי בזהו שקטע ידו ושיצב רגלו דהא בשיצב רגלו אין נותן אלא כשומר הפתח שהוא פחות מנמחית הריחים ומימה דמשמע הכא דחרש לא שוי מידי מדנותו לו דמי כולו ובפ"ק דערכין (דף ג. טס"ג) מנן מש"ו נילרין ונערכין ואור"ת דיש לחלק בין חרש צדי אדם לחרש צדי שמים ולר"י נראה דהכא בזהו שאין צר אומנות כדפי' לעיל וכן משמע מדנקט דלי דוולא וזויל בשלימות הלכך כשנתחרש אין שיהיה כלום והתם מיירי כשיש לו אומנות: **גרי' דנוק וריפוי** ושבת דב"ב חדא וחדא לא יהיב ליה. מימה בשלמא נזק ושבת דין שלא יתן שכל זה בכלל דמי כולו אלא ריפוי למה פשיטא ליה שיהיה בכלל דמי כולו יותר מלעזר וזושת ונראה דגרס ריפוי צדי זכר וזושת ולא (הכא) צדי נזק ושבת אף אכתי קשה דמאי קמיציעא ליה דלמה יפטר מריפוי זכר וזושת דכל חדא וחדא צעיל שחרש לצסוף ונותן לו דמי כולו מ"ש מקיטע ידו שאע"פ שהוא נותן נזק שהוא דמי ידו נותן ריפוי זכר וזושת ועוד אטו אם חבל בחרש וכי יפטר מריפוי זכר וזושת מיהו מהא דמתן לקמן (דף פ. ב.) החובל בחרש חייב אין לדקדק דמ"ל דהתם בחרש צדי שמים כדברי ר"ת או הוא צר אומנות ועוד דלעיל אשכחן דחייב ריפוי שלא במקום נזק ועוד תימה דפעמים מרויח צמה שחרשו לצסוף כגון שהזכר והריפוי היה עולה יותר מדמי כולו ונראה לר"י דפשיטא דמשלם זכר וזושת וריפוי דכל חדא וחדא ומצעי ליה כגון שקטע ידו יוס ראשון ולא אמדוהו וזיוס השלישי חרשו מי אמרינן דחשיב כאילו עשה הכל צפעס אחת ואומדין הכל צימד או דלמא כיון שהחבלות היו צוה אחת זה אומדין לכל אחת ריפוי זכר וזושת שלה צפני עממה ונ"מ שאין עולה כ"כ כשאוומדין הכל צימד כמו שעולה כשאוומדין כל אחת צפני עממה: **שבת** הפוחתתו בדמים מהו. כגון שהכה על ידו וצמתה ידו וסופה לחזור מאי כיון דסופה לחזור לא יהיב ליה ולא דלמא אפחתיה מיהת אפחתיה תא שמע ג' להמכה אביו ואמו ולא עשה בהן חבורה ה' החובל בחבירו ביום הכפורים חייב

לרכוס שוגג כמזיד ואונס כרצון אם כן נכתוב קרא פצע בפצע מאי פצע תחת פצע ש"מ תרתי רב פפא משמיה דרבא אמר אמר קרא ורפא ירפא ליתן רפואה במקום נזק האי מבעי ליה לכדתנא דבי רבי ישמעאל דתנא דבי רבי ישמעאל ורפא ירפא מכאן שניתנה רשות לרופא לרפואת א"כ נכתוב קרא ורופא ירפא ש"מ ליתן רפואה במקום נזק ואכתי מבעי ליה לכדאמרן למיתני ביה קרא בריפוי א"כ לימא קרא או רפא רפא או ירפא ירפא מאי ורפא ירפא ש"מ ליתן רפואה במקום נזק מכלל דמשכחת להו שלא במקום נזק שלא במקום נזק היכי משכחת להו צער בדרקתני צער כוואו בשפוד או במסמר ואפילו על צפורנו מקום שאינו עושה חבורה ריפוי ידהוה כאיב ליה מידי וסליק ואייתי ליה סמא חריפא ואחזוריה לבישריה דצריך לאותבי ליה סמא לאנקומיה גוונא דבישריה שבת ידהוקיה באינדרונא ובטליה יבושת דרק ליה באפיה: שבת רואין אותו כאילו הוא שומר קישואין: תנו רבנן שבת רואין אותו כאילו הוא שומר קישואין ואם תאמר לקתה מדת הדין דכי מיתתח הא גברא לאו אגרא דשומר קישואים הוא שקיל אלא דולא ושקיל אגרא אי נמי אזיל בשליח ושקיל אגרא מדת הדין לא לקתה שכבר נתן לו דמי ידו ודמי רגלו אמר רבא קטע את ידו נותן לו דמי ידו ושבת רואין אותו כאילו הוא שומר קישואין ושיביר את רגלו נותן לו דמי רגלו ושבת רואין אותו כאילו הוא שומר את הפתח יסימא את עינו נותן לו דמי עינו ושבת רואין אותו כאילו הוא מטחינו בריחים חירשו נותן לו דמי כולו בעי רבא קטע את ידו ולא אמדוהו שיביר את רגלו ולא אמדוהו סימא את עינו ולא אמדוהו ולבסוף חירשו מהו מי אמרינן כיון דלא אמדוהו בחד אומדנא סגי ליה ויהיב ליה דמי כוליה בהדי הדדי או דלמא חדא חדא אמדינן ויהיבין ליה נפקא מיניה דבעי למיתב ליה צער ובושת דכל חדא וחדא נהי דנוק וריפוי ושבת דכל חדא וחדא לא יהיבין ליה דכיון דקא יהיב ליה דמי כוליה כמאן דקמליה דמי והא יהיב ליה דמי כוליה צער ובושת מיהת דכל חדא וחדא יהיב דהא הוה ליה צער ובושת ואם תימצאי לומר כיון דלא אמדוהו יקא יהיב ליה דמי כוליה בהדי הדדי אמדוהו מהו מי אמרינן כיון דאמדוהו חדא חדא בעי למיתב ליה או דלמא כיון דלא שלים יהיב ליה דמי כוליה בתיקו בעי רבה שבת הפוחתתו בדמים מהו יהיב דמי כגון שהכה על ידו וצמתה ידו וסופה לחזור מאי כיון דסופה לחזור לא יהיב ליה ולא דלמא אפחתיה מיהת אפחתיה תא שמע ג' להמכה אביו ואמו ולא עשה בהן חבורה ה' החובל בחבירו ביום הכפורים חייב

אמדוהו וזיוס השלישי חרשו מי אמרינן דחשיב כאילו עשה הכל צפעס אחת ואומדין הכל צימד או דלמא כיון שהחבלות היו צוה אחת זה אומדין לכל אחת ריפוי זכר וזושת שלה צפני עממה ונ"מ שאין עולה כ"כ כשאוומדין הכל צימד כמו שעולה כשאוומדין כל אחת צפני עממה: **שבת** הפוחתתו בדמים מהו. כגון שהכה על ידו וצמתה ידו וסופה לחזור מאי כיון דסופה לחזור לא יהיב ליה ולא דלמא אפחתיה מיהת אפחתיה תא שמע ג' להמכה אביו ואמו ולא עשה בהן חבורה. וכן לעיל דף סה ע"א וש"י:

(א) גלעיל טו: (ב) לקמן פז.
(א) ז"ל ידו. רש"ל ד' ז"ל
רגלו. רש"ל ועיין רש"ל,
(ט) ד"ה חרש.

לעני רש"י

דשטריר"ט
[ריטרייש"ט]. התחזק.

רבינו חננאל

ומדפס ירפא ליתן רפואה במקום נזק. והשבת איתקש לריפוי שני רק שבתו יתן ורפא ירפא. מדאצטרודך למיתגא וכולן משתלמין במקום נזק, שמלך דמשכחת לה דמשלמי כוליה שלא במקום נזק. אין, צער, דותן כוואו בשפוד וכו', וקמא לן ביה בין יש בה חבורה ובין אין בה חבורה חייב. ריפוי, כגון שנתן במכה סס חרף ונתפית המכה ונעשה המקום לבן נראה כמו נגע, חייב לתת סמים אחרים להאדים המקום הלכן שיחזור כמראה הבשר, זה הוא ריפוי ולא על מכה, שבת, החרוף באינדרונא ובטליה. פיר' כלאו בחור ובטלו ממלאכתו שחייב לשלם לו בטלתו. בושת, דרק באפיה. מניי. שבת רואין אותו כאילו הוא שומר קישואין כול'. תנו רבנן שבת, רואין אותו כאילו הוא שומר קישואין. ואם תאמר לקתה מדת הדין, כלומי' אדם נזק קישואין שאין צריך יד אלא בקול בלבד. וזה מפני שהוא חולה ואינו יכול לשמור אפילו קישואין נותן לו שכר שומר קישואין. אמר רבה קטע ידו נותן לו דמי ידו, ושבת כאילו שומר קישואין. שבר רגלו נותן לו דמי רגלו, ושבת רואין אותו כאילו הוא שומר הפתח. סימא עינו נותן לו דמי עינו, ושבת רואין אותו כאילו מטחינו בריחים. חירשו נותן לו דמי כולו. בעי רבא קטע ידו ושבר רגלו וסימא עינו ולא אמדוהו עדיין וחרשו מהו, ועלמה בתיקו. בעי רבה חבורה על ידו מכה הפוחתתו בדמים, כגון שהכה על ידו וצמתה, פיר' כגון צמתו כבור חיי, והוא כגון צמקה, שאינו יכול לעשות בה מלאכה ואלו בא למוכרו פחתתו בדמים, וסופה לחזור, מהו, נזק לבדו יהיב ליה או הכל ואפילו שבת עד שחזור לכמות שהיתה. ואתינן למיפשטה מדתנן לקמא המכה אביו ואמו ולא עשה בהן חבורה.